

SUPPLIER CODE OF CONDUCT

TOIMINTAOHJE TOIMITTAJILLE

THE EUROPEAN PIZZA COMPANY

SISÄLLYS

JOHDANTO	3	HYVÄ HALLINTOTAPA	13
Kenelle toimintaohje on tarkoitettu?	3	Pakolliset vaatimukset	13
Lyhyt katsaus: Perusvaatimukset	3	Liiketoiminnan eettisyys	13
		Boikotit ja pakotteet	13
LAINSÄÄDÄNNÖN NOUDATTAMINEN	4	Tietosuoja ja tietoturva	13
Pakolliset vaatimukset	4	Salassapito ja brändin suojele	14
Lainsäädännön ja asetusten noudattaminen	4	Jäljitettävyys ja avoimuus	14
Suosittelvat toimet	4	Suosittelvat toimet	14
Kädenjäljen kasvattaminen	4	Liiketoiminnan jatkuvuus	14
HENKILÖSTÖ	5	TOIMINTAOHJEEN TOIMEENPANO	15
Pakolliset vaatimukset	5	Pakolliset vaatimukset	15
Vaikutusten hallinta	5	Hallintajärjestelmä	15
Monimuotoisuus ja tasa-arvo	5	Viestintä ja auditoinnit	15
Työolot	5	Sääntöjen noudattamatta jättäminen ja korjaavat toimen-	
Järjestäytymisvapaus ja oikeus työehtosopimus-		piteet	15
neuvotteluihin	6		
Lapsityövoima	6	Tehdään yhdessä	16
Työterveys ja -turvallisuus	7		
Tuoteturvallisuus	7		
Suosittelvat toimet	8		
Näin pääset alkuun: Vinkejä työtyytyväisyyteen	8		
YMPÄRISTÖ	9		
Pakolliset vaatimukset	9		
Vaikutusten hallinta	9		
Saastuminen	9		
Ympäristönsuojelu	9		
Metsäkato	9		
Eläinten hyvinvointi	10		
Maankäyttö ja syrjäytyneet väestöryhmät	11		
Suosittelvat toimet	12		
Näin pääset alkuun: Vinkejä ilmastotyöhön	12		

JOHDANTO

The European Pizza Company kokoaa yhteen johtavia eurooppalaisia franchisingpizzayhtiöitä. The European Pizza Company ja sen tytäryhtiöt eri puolilla Eurooppaa ("TEPC") ovat sitoutuneet hoitamaan ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintoon liittyviä asioita niin, että liiketoiminta on vastuullista ja sidosryhmillemme luodaan pitkäaikaista arvoa.

Tämä tarkoittaa, että arvoketjumme hankinta, logistiikka ja yhteistyökumppanuudet on toteutettava hyvän liiketavan ja tässä toimintaohjeessa ("toimintaohje") esitettyjen eettisten periaatteiden mukaisesti. Ne perustuvat hyvää liiketoimintatapaa, ihmisoikeuksia, työolainsäädäntöä, ympäristönsuojelua ja kestäväää kehitystä koskeviin kansainvälisesti tunnustettuihin standardeihin.

Tämä toimintaohje sisältää pakollisia vähimmäisvaatimuksia, joista ei tingitä. Lisäksi se antaa suosituksia ja vinkkejä toivottavista toimintatavoista. Sekä vaatimukset että suositukset on selostettu toimintaohjeessa aiheittain. Edellytämme, että kaikki toimittajamme ja kumppanimme sitoutuvat laillamme pakollisiin vaatimuksiin ja noudattavat niitä kaikessa toiminnassaan, ei ainoastaan suhteessa meihin vaan myös omien työntekijöidensä, toimittajiensa, liikeykumppaniensa ja muiden sidosryhmien kohdalla. Suositukset eivät ole pakollisia, mutta ne voivat auttaa kehittämään vastuullisempaa toimintaa. Tämä toimintaohje on kokonaisuudessaan tarkoitettu konkreettiseksi työkaluksi ohjaamaan toi-

mittajien ja kumppanien toimenpiteitä ja päätöksiä.

Valitessamme ja auditoidessamme toimittajia ja muita kumppaneita arvioimme heitä tämän toimintaohjeen sekä muiden laatuun, vastuullisuuteen ja kaupallisiin seikkoihin liittyvien tekijöiden perusteella.

KENELLE TOIMINTAOHJE ON TARKOITETTU?

"Toimittaja" on mikä tahansa suora liikeykumppani, luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka toimittaa TEPC:lle tuotteita, palveluja, ainesosia tai materiaaleja sopimussuhteen perusteella. Määritelmä sisältää kaikki tahot, jotka toimivat toimittajan puolesta tai edustavat sitä. Toimittajia ovat myös suorien toimittajiemme omat ensisijaiset toimittajat, alihankkijat ja alirakoitsijat. Näiden toimijoiden on myös noudatettava pakollisia vaatimuksia ja pyrittävä toteuttamaan tässä toimintaohjeessa annetut suositukset. Suorat toimittajamme ovat vastuussa siitä, että tästä vaatimuksesta tiedotetaan heidän alihankkijoilleen ja että se täyttyy heidän koko toimitusketjuissaan.

Kun tämä toimintaohje on toimitettu toimittajalle, sitä on pidettävä sitovana sopimuksena TEPC:n ja toimittajan välillä, ja toimittajan on sitouduttava työskentelemään systemaattisesti toimintaohjeen pakollisten vaatimusten noudattamiseksi.

LYHYT KATSAUS: PERUSVAATIMUKSET

1. Lainsäädännön ja asetusten noudattaminen
2. Tasa-arvon ja ihmisoikeuksien edistäminen
3. Oikeudenmukaisten työolojen tarjoaminen
4. Työterveydestä ja turvallisuudesta huolehtiminen
5. Turvallisten tuotteiden ja palvelujen tarjoaminen
6. Ympäristöstä huolehtiminen
7. Eläimistä huolehtiminen
8. Eettisten liiketoimintakäytäntöjen noudattaminen
9. Toimintaohjeen täytäntöönpano
10. Kestävän kehityksen vaaliminen

LAINSÄÄDÄNNÖN NOUDATTAMINEN

PAKOLLISET VAATIMUKSET

LAKIEN JA ASETUSTEN NOUDATTAMINEN

Toimittajan tulee noudattaa kaikkia toimintaansa koskevia kansallisia ja kansainvälisiä lakeja ja asetuksia sekä valtiosopimuksia, kansainvälisiä standardeja ja säädöksiä. Näitä ovat muun muassa ihmisoikeus-, työ- ja ympäristölainsäädäntö sekä eläinten hyvinvointia koskeva lainsäädäntö. Jos jokin tämän toimintaohjeen vaatimus on ristiriidassa näiden lakien tai asetusten kanssa, toimittajan tulee noudattaa tiukempaa säännöstä.

Toimittajan tulee käsitellä mahdolliset tai ilmi tulleet sääntörikkomukset, uhkaukset ja valitukset sovellettavien lakien ja asetusten mukaisesti. Tällaiset tapaukset voivat liittyä muun muassa ihmisoikeus-, työ- ja ympäristölainsäädäntöön sekä eläinten hyvinvointia koskevaan lainsäädäntöön. Jos tapaukset vaikuttavat TEPC:hen tai sen arvoketjuun, niistä tulee ilmoittaa viipymättä TEPC:n yhteyshenkilölle.

Toimittaja sitoutuu toimimaan läpinäkyvästi, todennettavasti ja tarkasti sekä kunnioittamaan salassapitovelvoitteitaan. Kaikkien kirjanpitolietojen on oltava oikeita ja ne tulee rekisteröidä ja kirjata lakien ja asetusten mukaisesti.

SUOSITELTAVAT TOIMET

KÄDENJÄLJEN KASVATTAMINEN

Kestävä kehitys – eli hyvän tekeminen – lähtee siitä, mihin lainsäädännön ja asetusten soveltamisalue – eli se, ettei vahinkoa aiheuteta – päättyy. Suosituksena on, että toimittaja pyrkii lisäämään toimintansa ja arvoketjunsä positiivisia vaikutuksia ihmisiin, maapalloon ja yhteisöihin. Toimittajan tulisi pyrkiä parantamaan kädenjälkeään jatkuvasti.

HENKILÖSTÖ

PAKOLLISET VAATIMUKSET

VAIKUTUSTEN HALLINTA

Toimittajan on tehtävä due diligence -selvitys ihmisoikeuksiin liittyvien riskien tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Toimittajan on huomioitava ja käsiteltävä toimintaansa, tuotteisiinsa tai palveluihinsa liittyvät todelliset ja potentiaaliset kielteiset vaikutukset ihmisoikeuksiin, ihmisiin ja yhteisöihin. Huomiota on kiinnitettävä toimittajan omaan toimintaan suoraan liittyviin riskeihin sekä alihankkijoihin tai muihin liikesuhteisiin liittyviin riskeihin. Tämä tarkoittaa vastuullisen liiketoimintatavan sisällyttämistä toimittajan käytäntöihin ja hallintajärjestelmiin, due diligence selvitysten tekemistä todellisten tai potentiaalisten kielteisten vaikutusten tunnistamiseksi sekä näiden vaikutusten poistamista, ehkäisemistä tai lieventämistä, toteutuksen ja tulosten seuraamista, viestintää vaikutuksiin puuttumisesta ja tarvittaessa korjaavien toimien mahdollistamista. Toimittajan tulee laatia dokumentoitu suunnitelma edellä mainituista asioista ja seurata suunnitelman toteuttamista sekä jatkuvan parantamisen onnistumista. Tämä koskee esimerkiksi työhyvinvointiin, työterveyteen ja turvallisuuteen, tasa-arvoon, oikeudenmukaisiin työsuhteisiin, tuoteturvallisuuteen ja alkuperäisyhteisöjen oikeuksiin liittyviä toimenpiteitä. Toimittaja ottaa näiden tavoitteiden saavuttamiseen mukaan myös omaan arvoketjuunsa kuuluvat kumppanit.

Toimittajan tulee TEPC:n pyynnöstä toimittaa yhteiskuntavastuu- ja ihmisoikeustyötään koskevat tiedot arviointeja, lausumia ja asiaan liittyvien tuotteiden sekä palvelujen merkintöjä varten. Annettavat tiedot ja niiden toimittamisaikataulut sovitaan TEPC:n ja toimittajan kesken.

MONIMUOTOISUUS JA TASA-ARVO

Rekrytoinnissa, palkoissa, koulutuksen saannissa, ylenyksissä, työsuhteen päättämisessä tai eläkejärjestelyissä ei saa ilmetä syrjintää, joka perustuu esimerkiksi rotuun, kastiin, ihonväriin, kansalliseen alkuperään tai yhteiskunnalliseen taustaan, uskontoon, ikään, vammaisuuteen, terveydentilaan, kieleen, sukupuoleen, siviilisäätyyn, seksuaaliseen suuntautumiseen, ammattiliiton jäsenyyteen, poliittisiin näkemyksiin tai muuhun vastaavaan ominaisuuteen, joka ei liity työtehtävää koskeviin vaatimuksiin. Toimittajan tulee varmistaa, että kaikkia työntekijöitä kohdellaan tasa-arvoisesti ja kunnioittavasti kaikissa tilanteissa työsopimuksen tyyppiin katsomatta. Tämä koskee myös ti-

lapäistä työvoimaa ja vuokratyöntekijöitä. Kaikkien samalla kokemus- ja pätevyystasolla olevien työntekijöiden tulee saada yhtäläisestä työstä yhtäläinen palkka. Toimittajien tulee tehdä palkkatasa-arvomittauksia. Niiden tulee käyttää toimenpiteitä, joilla suojataan työntekijöitä seksuaalisesti häiritsevältä, uhkaavalta, loukkaavalta tai hyväksikäyttävältä käytökseltä sekä syrjinnältä tai työsuhteen päättämislähtöisesti perusteettomasti, kuten avioliiton, raskauden, vanhemmuuden tai HIV:n vuoksi. Työntekijöille on tarjottava yhdenvertaiset mahdollisuudet kaikenlaiseen koulutukseen sekä henkilökohtaiseen ja ammatilliseen kehittymiseen.

Toimittajan tulee kunnioittaa alkuperäiskansojen oikeuksia kaikessa toiminnassaan. Toimittajalla on oltava toimintamallit, joiden avulla voidaan tasapainoisesti ja läpinäkyvästi ratkaista mahdollisia konflikteja sen toiminnan vaikutuspiirissä olevien alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen kanssa.

TYÖOLOJOT

Toimittajan tulee noudattaa ILO:n peruseriaatteita ja työntekijöiden oikeuksia koskevia yleissopimuksia, kuten esimerkiksi seuraavia vaatimuksia.

Toimittajan tulee kohdella kaikkia työntekijöitä arvokkaasti ja kunnioittavasti. Kaikki fyysinen tai henkinen väkivalta, pakottaminen tai rankaiseminen tai niillä uhkaaminen, seksuaalinen tai muunlainen häirintä ja sanallinen väkivalta sekä muut pelottelun muodot ovat kiellettyjä, eikä niitä tule hyväksyä.

Toimittaja ei saa sallia pakko-, orja- tai riistotyötä, pakotettua tai hyväksikäyttävää vankityötä, orjuutta tai ihmiskauppaa. Toimittajat tai niiden rekrytointitoimistot eivät saa harjoittaa tai sallia haavoittuvan aseman hyväksikäyttöä, petosta, liikkumisen rajoittamista, fyysistä tai seksuaalista väkivaltaa, pelottelua ja uhkailua, henkilötodistusten takavarikointia, palkkojen pidättämistä, velkaorjuutta, sopimatonta työ- ja asuinoloja, liiallista ylityötä tai muunlaista hyväksikäyttöä tai kaltoinkohtelua.

Työntekijöiden vapaa liikkuvuus on taattava työsuhteen aikana. Kaiken työn on oltava vapaaehtoista, ja työntekijöillä on oltava oikeus poistua työstä milloin tahansa tai lo-

pettaa työsuhteensa rangaistuksetta ilmoittamalla asiasta kohtuullisella irtisanomisajalla työntekijän sopimuksen mukaisesti. Toimittaja ei saa yrittää kerätä eikä vaatia työntekijöitä asettamaan vakuuksia tai pantteja tai antamaan palkkaansa tai henkilöpapereitaan työnantajan haltuun. Toimittajan tulee varmistaa, että työntekijöiltä, mukaan lukien tilapäis-, kausi- ja siirtotyöntekijät sekä toimistojen, rekrytoijien tai välittäjien tarjoamat työntekijät, ei missään rekrytointiprosessin tai työsuhteen vaiheessa kerätä rahallisia tai muunlaisia panttitalletuksia. Tapauksissa, joissa on peritty maksuja tämän ohjeen vastaisesti, toimittajan on viipymättä maksettava kaikki tällaiset maksut soveltuvin osin joko suoraan urakoitsijoille/toimistoille tai muille työvoiman tarjoajille tai korvattava ne viipymättä työntekijälle. Ulkopuolinen rekrytointitoimisto saa veloittaa työntekijöiltä maksuja vain sivukulujen, kuten matkakulujen, kattamiseksi. Toimittajan on varmistettava, että tällaiset maksut ovat kohtuullisia, eikä sen tule antaa työntekijöille lainaa tai palkkaennakkoa rekrytointitoimistojen perimien maksujen kattamiseksi.

Palkan ja sosiaalisten etuuksien tulee olla vähintään kansallisten lakisääteisten vaatimusten tai alan standardien mukaisia, sen mukaan, kumpi näistä on korkeampi. Palkkojen tulee kattaa perustarpeet työskentelymaassa. Sosiaaliset edut ovat vähintään kansallisen lainsäädännön tai alan vallitsevien käytäntöjen mukaisia, sen mukaan, kumpi näistä on korkeampi. Kaikille työntekijöille tulee toimittaa heidän ymmärtämällään kielellä laadittu kirjallinen työsuopimus, jossa selostetaan palkkaehdot ja palkan maksutapa. Työsuhteen keskeiset ehdot selostetaan työntekijöille ennen työsuhteen alkamista. Kurinpitotoimina tehtäviä palkanpidätyksiä ei sallita, eikä palkasta saa tehdä myöskään muita kansalliseen lainsäädäntöön perustumattomia pidätyksiä ilman kyseisen työntekijän nimenomaista lupaa. Kaikki kurinpitotoimet on kirjattava ylös. Rekrytointipalkkioita ja kuluja ei peritä työntekijöiltä.

Työaikoja, taukoja, lepoaikaa, sairauslomia, vuosilomia, vanhempainvapaata ja lakisääteisiä etuuksia koskevat käytännöt ovat kansallisen lainsäädännön ja alan standardien mukaisia, sen mukaan, kumpi näistä tarjoaa työntekijöille korkeamman suojan. Työntekijöillä on oikeus vuosilomaan ja sairauslomaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti ilman minkäänlaisia kielteisiä seuraamuksia. Raskaana olevat naistyöntekijät saavat kansallisen lainsäädännön mukaisen äitiysloman.

Työajat, pois lukien ylityöt, määritellään työsuopimuksessa. Työaika ei saa ylittää 48 tuntia viikossa. Työntekijöille on varattava vähintään yksi vapaapäivä jokaista seitsemän (7) päivän jaksoa kohden. Ylityöt ovat vapaaehtoisia ja rajoitettuja, niitä tulee teettää vastuullisesti ja niissä tulee huomioida yksittäisten työntekijöiden ja koko työvoiman ylittöiden määrä, tiheys ja tehdyt tunnit sekä mahdolliset poikkeustilanteet. Ylityön suositeltu enimmäismäärä on 12 tuntia viikossa, eli kokonaistyöaika viikossa ylityöt mukaan lukien ei saa ylittää 60 tuntia. Tästä voidaan poiketa, jos työehtosuopimuksessa on näin säädetty. Ylitöitä ei saa käyttää vaki-

tuisten työsuhteiden korvikkeena. Työntekijöiden fyysistä ja henkistä terveyttä ja turvallisuutta tulee suojata asianmukaisin menettelyin myös ylittöiden osalta. Ylitöistä maksetaan ylityöpalkka, joka on vähintään sovellettavassa lainsäädännössä määriteltujen vaatimusten mukainen.

Työnteon tulee perustua kansallisessa lainsäädännössä ja kansallisissa käytännöissä määritettyyn työsuhteeseen. Kaikille työntekijöille tulee ennen työsuhteen aloittamista toimittaa heidän ymmärtämällään kielellä laadittu kirjallinen työsuopimus, jossa selostetaan palkkaehdot ja palkan maksutapa.

Kansainvälisiin sopimuksiin, sosiaaliturvalainsäädäntöön ja laillisista työsuhteista johtuviin määräyksiin perustuvia työnantajavelvoitteita ei saa yrittää kiertää käyttämällä lyhytaikaisia sopimuksia, kuten urakka- tai päivätyötä, alihankkijoita tai muita työsuhteita, joiden aitona tarkoituksena ei ole työhön opettaminen tai vakituisen työsuhteen tarjoaminen, taikka ketjuttamalla määräaikaisia työsuopimuksia. Työharjoitteluohjelmien kesto ja sisältö on selkeästi määritelty ja dokumentoitu, ja niistä on tiedotettu asianomaisille.

JÄRJESTÄYTYMISVAPAAUS JA OIKEUS TYÖEHTOSOPIMUSNEUVOTTELUIHIN

Kaikilla työntekijöillä tulee olla oikeus niin halutessaan perustaa ammattiyhdistyksiä, liittyä valitsemaansa ammattiliittoon (mutta myös olla liittymättä), käydä työehtosopimusneuvotteluja, hyödyntää liiton edustajia ja liittyä työpaikkaneuvostoihin kansallisten lakien ja kansainvälisten sopimusten mukaisesti. Työntekijöiden edustajia ei saa syrjiä, ja heillä on oltava mahdollisuus tehdä edustamiseen liittyviä tehtäviään työpaikalla. Jos järjestäytymisvapautta ja oikeutta työehtosopimusneuvotteluihin on rajoitettu lainsäädännössä, työnantajan tulee mahdollistaa riippumaton ja vapaa järjestäytyminen ja työehtosopimusneuvottelut muulla vastaavalla tavalla. Ammattiliittojen tai valiokuntien kokoukset on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä niin, että kaikkia sukupuolia edustavat työntekijät voivat osallistua niihin, ja kokousten tulee yleisesti ottaen heijastaa työvoiman monimuotoisuutta. Työnantaja suhtautuu avoimin mielin ammattiyhdistysten toimintaan ja järjestöllisiin toimiin.

LAPSITYÖVOIMA

Lapsityövoiman käyttö on kielletty. Toimittajan tulee asianmukaisin toimin varmistaa, ettei toimittajan omassa tuotanto- tai toimipaikassa tai sen alihankkijoiden tuotanto- tai toimipaikoissa käytetä lapsityövoimaa. Toimittajat eivät saa missään olosuhteissa työllistää henkilöitä, jotka ovat alle 15-vuotiaita tai kansallisen lainsäädännön mukaista vähimmäistyöikää tai oppivelvollisuuden päättymisikää nuorempia, sen mukaan, mikä ikäraja on korkein. Alle 18-vuotiaat nuoret eivät saa työskennellä öisin, vaarallisissa olosuhteissa tai oloissa, jotka todennäköisesti vahingoittavat heidän terveyttään, turvallisuuttaan tai kehitystään, tai tavalla, joka vaarantaa heidän koulunkäyntinsä.

Toimittajalla tulee olla käytössä prosessi työntekijöiden iän varmentamiseksi. Jos lapsityövoimaa havaitaan, toimittaja ryhtyy välittömästi toimiin lapsityövoiman käytön lopettamiseksi ja tilanteen toistumisen estämiseksi. Toimittajan tulee kehittää tai tukea ja edistää käytäntöjä ja ohjelmia, joilla lapsityön uhreja voidaan auttaa palaamaan pakolliseen koulutukseen ja suorittamaan se loppuun. Lapsityövoiman käyttöä ehkäisevät käytännöt ja ohjelmat dokumentoidaan, ja niistä viestitään henkilöstölle sekä muille asiaan liittyville osapuolille.

Toimittajalla on oltava virallinen asiakirja, josta käy ilmi työntekijän syntymäaika. Mikäli tämä ei ole mahdollista, toimittajan tulee ottaa käyttöön asianmukainen menetelmä työntekijöidensä iän arvioimiseksi.

TYÖTERVEYS JA -TURVALLISUUS

Toimittajan tulee tarjota turvallinen, hygieeninen ja terveellinen työympäristö ja infrastruktuuri, johon kuuluvat esimerkiksi juomavesi, riittävät saniteettitilat, valaistus, lämpötila, tuuletus sekä naisten terveydelliset tarpeet täyttävät tilat, ja alalla vallitseva tietämys ja erityiset vaarateki- jät tulee huomioida.

Toimittajan tulee tunnistaa, arvioida ja hallita työntekijöidensä mahdollisia turvallisuusriskejä, jotka voivat liittyä sähkötekniikkaan, rakenteisiin, koneisiin, kemikaaleihin, myrkkyyhin, ajoneuvoihin, putoamiseen tai tilojen suunnitteluun, sekä altistumisesta kemiallisille, biologisille ja fyysisille vaaranaiheuttajille. Toimittajan on tarjottava hyvässä kunnossa pidetyt henkilönsojaimet veloituksetta. Myös toimittajan lukuun työskentelevät työntekijät, vierailijat ja alihankkijat on suojattava. Toimittajan tulee tunnistaa, arvioida ja hallita työntekijöidensä riskejä, jotka aiheutuvat fyysisesti vaativista tehtävistä, kuten manuaalisesta materiaalien käsittelystä, raskaiden taakkojen nostamisesta tai toistuvista nostoista, pitkäaikaisesta seisomisesta tai erittäin toisteisista tai voimaa vaativista kokoonpanotehtävistä.

Toimittajalla tulee olla tarvittavat käytännöt ja järjestelmät työtapaaturmien ja sairaustapausten ehkäisemiseen, hallintaan, seurantaan ja raportointiin, vaadittavan lääketieteellisen hoidon antamiseen ja tapausten tutkintaan sekä korjaustoimenpiteet tapaturmien syiden poistamiseen, ja sen tulee pyrkiä tukemaan työntekijöiden työhönpaluuta. Toimittajan on varmistettava, että työntekijät saavat asianmu-

kaiset, dokumentoidut ja työntekijän ymmärtämällä kielellä laaditut työterveys- ja turvallisuustiedot, koulutuksen ja varoitukset kaikista tunnistetuista työpaikan turvallisuusriskeistä, joille työntekijät altistuvat. Koulutus järjestetään ennen työn aloittamista ja säännöllisesti sen jälkeen.

Toimittajan on tunnistettava ja arvioitava mahdolliset hätätilanteet ja tapahtumat ja minimoitava niiden vaikutukset ottamalla käyttöön hätäsuunnitelmat ja reagointimenetelyt, jotka käsittävät esimerkiksi hätätilanteessa raportoinnin, työntekijöille tiedottamisen, evakuointikäytännöt, työntekijöiden koulutuksen, harjoitukset, asianmukaiset palovaroittimet ja sammuttimet, riittävät poistumistiet sekä ensiapuvälineet.

Majoitustilojen, jotka toimittaja, työvoiman välittäjä tai jokin muu sidostaho tarjoaa, on oltava puhtaat, turvalliset, riittävästi ilmastoidut ja huolletut. Tilojen on tuettava ihmisoi- keuksien toteutumista arvokkaan elämän osalta, eli niissä on oltava juomakelpoista vettä, hygieeniset tilat ruoanvalmistukseen, riittävästi yksityistä tilaa, riittävä lämmitys ja ilmastointi sekä siistit ja huolletut WC- ja suihkutilat. Kaikissa tiloissa on oltava selkeät ja esteettömät poistumistiet.

Toimittajalla tulee olla käytössä epäkohdista ilmoittamiseen tarkoitettujen järjestelmät, kuten esimerkiksi väärinkäytösten ilmoituskanava, joiden kautta vähintään omat työntekijät ja mahdollisuuksien mukaan myös muut sidosryhmät voivat nimettömästi ilmoittaa epäreilusta kohtelusta ja/tai tehdä muita valituksia ja parannusehdotuksia. Työntekijöitä, jotka ilmoittavat epäkohdista vilpittömässä mielessä, on suojeltava kostotoimilta, ja työntekijöitä tulee kannustaa ilmoittamaan epäkohdista. Ilmoitetut ongelmat on käsiteltävä luottamuksellisesti, ripeästi ja kunnioittavasti, ja korjaustoimenpiteet tulee dokumentoida vastaavasti.

TUOTETURVALLISUUS

Toimittajan tulee noudattaa tuoteturvallisuuteen ja tuotteiden laatuun sovellettavia lakeja ja asetuksia. TEPC:lle toimitettavien tuotteiden ja palvelujen on täytettävä yhteisesti sovitut laatua, kaupallisia seikkoja ja vastuullisuutta koskevat standardit. Tuotteiden ja palvelujen on oltava turvallisia kaikkien sidosryhmien käytettäväksi. TEPC:n määrittämiä sääntöjä elintarvikkeisiin, kuten ainesosiin, raaka-aineisiin, laitteisiin, esineisiin ja palveluihin liittyvistä due diligence selvityksistä on noudatettava.

SUOSITELTAVAT TOIMET

ON SUOSITELTAVAA, ETTÄ TOIMITTAJA

- osoittaa sitoutumista monimuotoisen henkilöstön kokoamiseen ja ylläpitämiseen, toteuttaa tähän liittyviä kohdennettuja toimenpiteitä, kuten sukupuolta ja etnisyyttä koskevia edustustavoitteita, ja toteuttaa erityisesti vammaisille henkilöille ja LGBTQ+-vähemmistöihin kuuluville suunnattuja käytäntöjä
- laatii dokumentoidun suunnitelman siitä, miten se aikoo lisätä toimintojensa positiivisia vaikutuksia ihmisiin koko arvoketjussaan, miten suunnitelma on tarkoitus toteuttaa ja miten jatkuva parantaminen varmistetaan
- määrittää omassa organisaatiossaan vastuun työturvallisuuden, reilun työllistämisen, tasa-arvon ja tuoteturvallisuuden eli sekä jalanjäljen että kädenjäljen valvonnasta, edistämisestä, kirjaamisesta ja sekä sisäisestä että ulkoisesta raportoinnista
- järjestää työntekijöille ja muille asianomaisille sidosryhmille koulutusta ihmisoikeuksiin liittyvistä asioista, kuten monimuotoisuudesta, tasa-arvosta ja syrjimättömyydestä, näiden mielenkiinnon vahvistamiseksi ja aihealuetta koskevan osaamisen kehittämiseksi
- edistää aktiivisesti ihmisoikeuksien kehittämishankkeita yhteistyössä TEPC:n kanssa.

NÄIN PÄÄSET ALKUUN: VINKKEJÄ TYÖTYTYVÄISYYTEEN

- Voit käyttää YK:n kestävän kehityksen tavoitteita lähtökohtana työpaikan hyvinvoinnin sekä monimuotoisuutta, tasa-arvoa ja osallisuutta tukevan yrityskulttuurin edistämiseen.
- Laadi työntekijöiden käsikirja, jossa esitellään normit, ohjeet ja parhaat käytännöt sille, miten jokainen voi osaltaan edistää turvallista, terveellistä ja viihtyisää työympäristöä. Tarjoa kaikille työntekijöille koulutusta, jotta he tietävät, miten yrityksen käytännöt ja politiikat liittyvät heidän työtehtäviinsä.
- Pyydä organisaation eri tasoilla työskenteleviltä palautetta siitä, mitä voitaisiin tehdä vielä paremmin. Voit koota eri tiimien edustajista iskuryhmän tunnistamaan ja edistämään kehittämishankkeita.
- Viesti syrjinnän vastaisesta käytännöstä kaikille sidosryhmille ja tarjoa erityisesti esimiehille koulutusta, jossa käsitellään monimuotoisuuden, tasa-arvon ja osallisuuden sekä henkisen työturvallisuuden edistämistä ja erityyppisen syrjinnän välttämistä työelämässä.
- Määritä työturvallisuudelle, reiluille työsuhteille, tasa-arvolle ja tuoteturvallisuudelle mitattavissa olevat tavoitteet, kuten tapaturmien ja sairauslomien vähentäminen. Varmista, että kaikki tiimit ja työntekijät ymmärtävät oman roolinsa yhteisten tavoitteiden saavuttamisessa.

YMPÄRISTÖ

PAKOLLISET VAATIMUKSET

VAIKUTUSTEN HALLINTA

Toimittajan on tunnistettava toimintansa todelliset ja mahdolliset ympäristö-, ilmasto- ja luontovaikutukset ja riskit omassa toiminnassaan ja koko arvoketjussaan sekä pyrittävä kaikin kohtuullisin keinoin välttämään ja minimoimaan niitä tai puuttumaan niihin. Toimittajan tulee laatia dokumentoitu suunnitelma vaikutusten ja riskien hallinnasta ja seurata suunnitelman toteuttamista sekä jatkuvan parantamisen onnistumista. Tähän liittyviä toimenpiteitä ovat esimerkiksi saastumisen minimointi, energian ja veden sekä muiden vastaavien resurssien tehokkaan ja kestävä käytön edistäminen sekä tuotannon ja kuljetuksen kasvihuonekaasupäästöjen minimointi. Toimittajan tulee ottaa näiden tavoitteiden saavuttamiseen mukaan myös omaan arvoketjuunsa kuuluvat kumppanit.

Toimittajan tulee TEPC:n pyynnöstä toimittaa ympäristövastuutyötään koskevat tiedot arviointeja, lausumia ja asiaan liittyvien tuotteiden sekä palvelujen merkintöjä varten. Annettavat tiedot ja niiden toimittamisaikataulut sovi- taan TEPC:n ja toimittajan kesken.

SAASTUMINEN

Toimittajan tulee noudattaa sovellettavia ympäristölakeja, asetuksia ja lupia niillä lainkäyttöalueilla, joilla se toimii. Toimittaja ei saa riistää eikä heikentää toimipaikkansa paikallista ympäristöä, ja sen tulee hankkia asianmukaiset päästöluvat. Toimittajan on seurattava ja dokumentoitava toimipaikkojensa päästöjä ilmaan, veteen ja maaperään sekä toiminnassaan syntyvää jätevettä. Näiden tietojen perusteella voidaan tunnistaa seikat, joihin toimittaja voi vaikuttaa, ja hyödyntää parantamismahdollisuuksia sekä asettaa tavoitteita päästöjen minimoimiseksi. Seurannan ja dokumentoinnin tulee kattaa kaikki päästöt.

Toimittajan on tunnistettava, merkittävä ja hallittava ihmisille tai ympäristölle vaaralliset kemikaalit, jätteet ja muut materiaalit niiden turvallisen käsittelyn, siirtämisen, varastoinnin, käytön, kierrätyksen tai uudelleen käytön ja hävittämisen varmistamiseksi. Maataloustuotteita hankkivien toimittajien tulee edistää kemikaalien ja lannoitteiden käytön vähentämistä toimitusketjussaan ja viestiä asiasta viljelijöiden suuntaan.

Toimittajalla tulee olla järjestelmällinen käytäntö kiinteän jätteen tunnistamiseen, hallintaan, vähentämiseen sekä vastuulliseen hävittämiseen tai kierrättämiseen.

LUONNONSUOJELU

Toimittajan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin ja asetettava tavoitteita luonnonvarojen, kuten materiaalien, energian ja veden, kulutuksen minimoimiseksi sekä otettava käyttöön näiden resurssien säästöstrategiat. Toimenpiteiden ja strategioiden toteutumista on seurattava ja dokumentoitava. Toimittajien on ryhdyttävä asianmukaisiin, kaiken toimintansa ja koko toimitusketjunsä kattaviin toimenpiteisiin luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Toimittajan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin ja asetettava tavoitteita maaperän laadun turvaamiseksi ja maaperään kohdistuvien vaikutusten minimoimiseksi mahdollisuuksien mukaan. Maataloustuotteita hankkivien toimittajien tulee edistää hyviä viljelytapoja toimitusketjussaan ja viestiä asiasta viljelijöiden suuntaan.

METSÄKATO

Toimittajan on aktiivisesti ja jatkuvasti parannettava toimintatapaansa tavoitteenaan metsäkatoa aiheuttamaton tuotanto. Mikäli toimittaja viljelee elintarvikkeiden raaka-aineita trooppisilla alueilla tai muilla korkean suojeluarvon luonnonmetsien raja-alueilla tai toimii tällaisten raaka-aineiden jakelijana, viljelymenetelmät eivät saa myötävaikuttaa metsäkatoon. Jos toimittaja tuottaa puupohjaisia materiaaleja, tuotannon on oltava metsäkatoa aiheuttamatonta. Molemmissa tapauksissa se, että metsäkatoa ei aiheuteta, on todistettava ja dokumentoitava. Kaikkien toimittajan tuotantoprosesseissa käytettävien raaka-aineiden on oltava peräisin laillisista lähteistä.

Toimittaja ei saa osallistua trooppisen sademetsän tai muun korkean suojeluarvon metsän tai suuria määriä hiiltä sitovan metsäalueen raivaukseen oman tai alihankkijoidensa toiminnan yhteydessä. Trooppisilla alueilla tapahtuvan tuotannon yhteydessä toimittajan tulee käyttää "[korkean suojeluarvon](#)" ja "[suuren hiilivarannon](#)" määritelmiä pohjana arvioitaessa, mitkä sademetsän osat tulee säilyttää.

Toimittaja ei saa osallistua turvesoiden uusviljelyyn oman tai alihankkijoidensa toiminnan yhteydessä. Nykyisten turvesoilla sijaitsevien viljelmien on täytettävä tiukat toimintastandardit. Toimittaja ei saa käyttää kulutusta maan rai-vaamiseen ja uusien maatalousalueiden perustamiseen. Toimittajan on kunnioitettava alkuperäiskansojen perinteisiä maankäyttöoikeuksia. Mikäli toimittaja tai sen alihankkijat haluavat perustaa maataloustoimintaa muiden omistamalle maa-alueelle, heidän on hankittava maanomistajalta vapaa ja tietoon perustuva suostumus tähän etukäteen.

Toimittajan on aktiivisesti viestittävä metsäkatoon liittyvistä vaatimuksista alihankkijoilleen ja seurattava niiden noudattamista.

ELÄINTEN HYVINVOINTI

Toimittajan tulee noudattaa eläinten hyvinvointiin ja kohteluun sovellettavia lakeja ja asetuksia. Toimittajan on varmistettava, että sen toiminta on seuraavien periaatteiden mukaista ennen eläinten tuotantoikää, sen aikana ja sen jälkeen:

- Eläin ei saa kokea nälkää eikä janoa, eli sen saatavilla on oltava raikasta vettä sekä terveyttä ja elinvoimaa ylläpitävää ruokaa.
- Eläin ei saa kokea epämukavuutta, eli sille on tarjottava soveltuva elinympäristö, johon kuuluvat suoja ja lepoalue.
- Eläin ei saa kärsiä kivusta, loukkaantumisista tai taudista, joita on ehkäistävä nopean diagnosoinnin ja hoidon avulla.
- Eläimen on voitava elää lajinomaista elämää, eli sillä on oltava riittävästi tilaa, soveltuvat tilat ja lajitovereiden seuraa.
- Eläin ei saa kokea pelkoa ja (jatkovaa) ahdistusta, eli olosuhteiden ja hoidon tulee tähdätä henkisen kärsimyksen ehkäisemiseen.

Toimittajan tulee noudattaa erityisesti seuraavia periaatteita:

- Toimittajalla on dokumentoitu alkuperätieto kaikista TEPC:lle myydyistä eläinperäisistä tuotteista. Alkuperämaaksi määritellään maa, jossa eläin syntyy, jalostetaan ja (mahdollisesti) teurastetaan ja jalostetaan edelleen.
- Eläinten pitopaikassa on riittävästi suojaa sääoloilta ja ympäristö, joka tarjoaa asianmukaiset edellytykset eläinten terveydelle, mukavuudelle ja lajinomaiselle käytökselle, kuten liikunnalle, levolle ja sosiaalisuudelle. Eläimiä ei pidetä erillään, vaan niillä on sosiaalinen kontakti muihin eläimiin. Eläimillä on pääsy kuiviin, turvallisiin ja viihtyisiin tiloihin. Eläimillä on käytössään esineitä, jotka sti-

muloivat luonnollista käyttäytymistä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi karkea rehu, (sahanpuru)paalit, olki, korotetut tasot yms. Eläimillä on saatavilla riittävästi ravintoa ja raikasta vettä niiden iän, painon, fysiologisten ja lajinomaisten vaatimusten mukaisesti.

- Antibioottien käyttö on rajoitettu hoitotarkoituksiin, eikä niitä saa käyttää ennaltaehkäiseviin tai kasvua edistäviin tarkoituksiin.
- Käytetyt karjatalouskäytännöt minimoivat eläimille aiheutuvan ahdistuksen ja kivun sekä ehkäisevät vammoja. Kipua tuottavia menettelyjä vältetään. Asianmukaisia kivunlievitystekniikoita käytetään kärsimyksen poistamiseksi esimerkiksi kastroinnin, sarvien poiston ja häntien leikkaamisen yhteydessä sekä näiden toimenpiteiden jälkeen. Eläimiä seurataan usein vammojen tai sairauksien havaitsemiseksi varhaisessa vaiheessa. Tarvittaessa eläin annetaan eläinlääkärin hoidettavaksi.
- Eläimiä ei kuljeteta tarpeettoman pitkiä matkoja. Pitkillä kuljetusmatkoilla eläimille tarjotaan riittävästi ravintoa ja vettä. Kuljetuskäytännöt minimoivat eläimille aiheutuvan ahdistuksen ja kivun sekä ehkäisevät vammoja.
- Eläimiä käsitellään ja ne teurastetaan soveltuviin lakien mukaisesti tavoilla, joista aiheutuu mahdollisimman vähän ahdistusta ja kipua. Kaikki eläimet tainnutetaan ja niiden tajuttomuus varmistetaan ennen teurastusta. Kaikkien henkilöiden, jotka osallistuvat eläinten tainnuttamiseen ja teurastamiseen, myös loukkaantumistapauksissa, on oltava asianmukaisesti koulutettuja ja päteviä. Eläinten pitopaikassa on soveltuvat olosuhteet ja tilat terveen elämän mahdollistamiseen ja ahdistuksen välttämiseen.
- Toimittajalla on käytössään eläinten terveys- ja hyvinvointiparametreja seuraava järjestelmä. Järjestelmään voivat kuulua tilakohtainen kuolleisuus, eläinlääketieteellisten hoitojen ja toimenpiteiden kokonaismäärä, eläinten terveyden ja (mahdollisesti) kavioiden kunnan seuranta ja hoito sekä antibioottien tai muiden lääkkeiden käyttö.
- Jalostuskäytännöissä huomioidaan eläinten kestävyys, terveys, luontainen käyttäytyminen ja hyvinvointi. Eläinten hyvinvointia koskevia standardeja sovelletaan myös jalostuseläimiin, jotka eivät enää sovellu tuotantokäyttöön.

Lisäksi TEPC:illä on eläinkohtaisia vaatimuksia. TEPC pidättää oikeuden tarkistaa vaatimustenmukaisuuden. Vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa esimerkiksi osallistumalla tiettyihin sertifiointijärjestelmiin, noudattamalla tiettyä lainsäädäntöä tai muilla keinoilla. Asianmukaiset todennustavat määritellään yhdessä TEPC:n yhteyshenkilön kanssa.

ELÄINLAJI	VAATIMUS
Maitolehmät	<p>Jatkuvasti kytkettynä pitäminen ei ole sallittua. Karjaa on joko pidettävä irrallaan tai sen on annettava viettää vähintään kuusi (6) tuntia päivässä ulkona yhteensä kuuden (6) viikon ajan kalenterivuoden aikana, kun sää- ja maaperäolosuhteet sen sallivat.</p> <p>Nupoutus, kastroidi ja vasikoiden sarvien poisto tai muut vastaavat kirurgiset toimenpiteet on tehtävä nukutuksessa.</p>
Lihakarja	<p>Jatkuvasti kytkettynä pitäminen ei ole sallittua. Karjaa on joko pidettävä irrallaan tai sen on annettava viettää vähintään kuusi (6) tuntia päivässä ulkona yhteensä kuuden (6) viikon ajan kalenterivuoden aikana, kun sää- ja maaperäolosuhteet sen sallivat.</p> <p>Nupoutus, kastroidi ja vasikoiden sarvien poisto tai muut vastaavat kirurgiset toimenpiteet on tehtävä nukutuksessa.</p>
Porsaat	<p>Saparon typistys ei ole sallittua.</p> <p>Siat on pidettävä vapaina sikaloissa. Emakot pidetään vapaina, kun niillä ei ole porsaita. Erillisellä sopimuksella ja erityistilanteissa voidaan sallia kytkeminen inseminaatiojakson aikana (enintään neljä (4) viikkoa).</p> <p>Kirurgiset toimenpiteet, kuten kastraatio, tehdään nukutuksessa.</p>
Munivat kanat	<p>Nokan typistäminen ei ole sallittua. Tämä koskee myös vanhempia sukupolvia. Tuottajilla on oltava suunnitelma höyhenten nokkimisen ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi.</p> <p>Kaikki munat on tuotettava 100-prosenttisesti häkittömistä kanoista vuoteen 2025 mennessä.</p>
Broilerikanat	<p>Eläintiheys saa olla enintään 30 kg/m².</p> <p>Pitkällä aikavälillä Toimittajan on pyrittävä käyttämään sellaisia rotuja, joiden hyvinvointi on korkeammalla tasolla. Tällaisia ovat seuraavat rodut: Hubbard Redbro (vain sisäkäyttöön); Hubbard Norfolk Black, JA757, JACY57, 787, 957 tai 987, Rambler Ranger, Ranger Classic ja Ranger Gold tai muut rodut, jotka täyttävät RSPCA Broiler Breed Welfare Assessment Protocol kriteerit.</p>

MAAOIKEUDET JA SYRJÄYTYNEET VÄESTÖRYHMÄT

Toimittajan on hankittava, ylläpidettävä ja pidettävä ajan tasalla kaikki vaaditut ympäristöluvut, hyväksynnät ja rekisteröinnit sekä noudatettava niiden toiminta- ja raportointivaatimuksia. Toimittajan tulee kunnioittaa alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen oikeuksia kaikessa toiminnassaan ja kaikissa hankinnoissaan. Kaikissa maan omistusoikeutta koskevissa neuvotteluissa, esimerkiksi oikeuksien käyttöön ja siirtoon liittyvissä asioissa, noudatetaan vapaan, ennak-

koon annetun ja tietoisuuden suostumuksen (FPIC) periaatteita, sopimuksen läpinäkyvyyttä ja julkistamista. Toimittaja ei saa osallistua minkäänlaiseen maankaappaukseen.

Tuotanto ja luonnonvarojen käyttö eivät saa aiheuttaa syrjäytyneiden väestöryhmien resurssien tai elinkeinojen tuhoutumista tai heikentymistä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi suurten maa-alueiden valtaamista tai veden tai muiden sellaisten luonnonvarojen käyttöä, joista nämä väestöryhmät ovat riippuvaisia.

SUOSITELTAVAT TOIMET

ON SUOSITELTAVAA, ETTÄ TOIMITTAJA

- asettaa tutkimukseen perustuvat kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteet luokkiin Scope 1-3 sekä mittaa TEPC:lle myytävien tuotteiden hiilijalanjälkeä
- laatii dokumentoidun suunnitelman siitä, miten se aikoo lisätä toimintojensa positiivisia vaikutuksia ympäristöön, ilmastoon ja luontoon sekä eläinten hyvinvointiin koko arvoketjusaan, miten suunnitelma toteutetaan ja miten jatkuva parantaminen varmistetaan. Toimenpiteet voivat liittyä muun muassa saasteiden ja jätteiden vähentämiseen, resurssien ja materiaalien tehokkaaseen käyttöön, metsäkadon torjumiseen, kestävien tuotantomenetelmien kehittämiseen, ympäristöön tai eläinten hyvinvointiin liittyvän hallintajärjestelmän käyttöönottoon ja eläimiin pohjautuvan tuotannon vaihtoehtojen selvittämiseen.
- määrittää omassa organisaatiossaan vastuun ympäristövaikutusten ja eläinten hyvinvoinnin, sekä jalanjäljen että kädenjäljen, valvonnasta, edistämisestä, kirjaamisesta ja sekä sisäisestä että ulkoisesta raportoinnista
- järjestää ympäristöön ja eläinten hyvinvointiin liittyvää koulutusta työntekijöille ja muille keskeisille sidosryhmille näiden mielenkiinnon vahvistamiseksi ja aihealuetta koskevan osaamisen kehittämiseksi
- edistää aktiivisesti ympäristöön ja eläinten hyvinvointiin liittyviä kehittämishankkeita yhteistyössä TEPC:n kanssa
- kartoittaa turpeen ennallistamisen mahdollisuuksia yhteistyössä asiantuntijoiden ja paikallisten yhteisöjen kanssa.

NÄIN PÄÄSET ALKUUN: VINKKEJÄ ILMASTOTYÖHÖN

- Voit käyttää ilmastotoimissa lähtökohtana YK:n kestävän kehityksen tavoitteita.
- Mittaa kasvihuonekaasupäästöt eli hiilijalanjälki omien toimintojesi (Scope 1-2) ja mahdollisuuksien mukaan myös arvoketjusi (Scope 3) osalta. Määritä tulosten perusteella toimenpiteet, joilla on suurimmat ilmastovaikutukset ja suurin kehityspotentiaali; määritä ja toteuta toimenpiteitä päästöjen minimoimiseksi; kompensoi jäljelle jäävää hiilijalanjälkeä vastuullisesti. Seuraa edistymistä ja raportoi siitä sidosryhmille.
- Laadi strategioita, joilla voit edistää kiertotaloutta liiketoiminnassa, tuotteiden ja palvelujen suunnittelussa sekä eri toiminnoissa. Olisiko luonnonvarojen käytössä mahdollisuuksia vähentämiseen, kierrätykseen tai uudelleenkäyttöön, korjaamiseen tai muuntamiseen? Tarkastele yhteistyön mahdollisuuksia koko arvoketjussa.
- Paranna hiilikädenjälkeä tarjoamalla asiakkaille ympäristöystävällisiä ratkaisuja, joiden avulla he voivat pienentää omaa hiilijalanjälkeään.
- Pyydä organisaation eri tasoilla työskenteleviltä palautetta siitä, mitä voitaisiin tehdä vielä paremmin. Voit koota eri tiimien edustajista iskuryhmän tunnistamaan ja edistämään kehittämishankkeita.
- Aseta mitattavissa olevat tavoitteet ilmastotoimille, kuten sertifioitujen raaka-aineiden käytölle, luonnon uusiutumista tukevien viljelymenetelmien käytölle tai ympäristöjärjestöjen kanssa toteutettaville yhteisille hankkeille. Varmista, että kaikki tiimit ja työntekijät ymmärtävät oman roolinsa yhteisten tavoitteiden saavuttamisessa.

HYVÄ HALLINTOTAPA

PAKOLLISET VAATIMUKSET

LIIKETOIMINNAN EETTISYYS

Toimittajan tulee noudattaa sovellettavia lakeja ja asetuksia, jotka koskevat lahjontaa, korruptiota, kiristystä, petoksia ja muita kiellettyjä liiketoimintakäytäntöjä sekä rahanpesua, yksityisyyden suojaa ja taloudellisia sekä sosiaalisia kauppapakotteita. Toimittaja ei saa hyväksyä korruptiota missään muodossa julkisella ja yksityisellä sektorilla, ja sillä on oltava asianmukaiset käytännöt lahjonnan estämiseksi kaikissa kaupallisissa toimissaan. Toimittaja ei saa osallistua minkäänlaiseen rahanpesuun, ja sillä on oltava käytössä toimenpiteet, joilla estetään rahoitustapahtumien käyttäminen rahanpesuun. Toimittaja ei saa suoraan tai välillisesti tarjota, luvata tai antaa sopimattomia etuuksia, maksuja, palveluksia tai kannustimia viranomaisille, kansainvälisille järjestöille tai muille kolmansille osapuolille eikä ottaa sellaisia vastaan näiltä. Toimittaja ei saa osallistua rikolliseen tai terroristiseen toimintaan, ja toimittajan tulee noudattaa sovellettavia kauppapakoteohjelmia.

Toimittajalla tulee olla käytössä menettelyt, jotka varmistavat, että toimittajayritys, sen johto ja hallituksen jäsenet, työntekijät ja sen puolesta toimivat kolmannet osapuolet eivät suoraan tai epäsuorasti tarjoa lahjoja työntekijöille tai TEPC:tä edustaville henkilöille tai näiden lähipiirille missään tilanteessa, jossa kyseiset lahjat niiden arvosta riippumatta voisivat sopimattomasti vaikuttaa tai niiden voitaisiin katsoa vaikuttavan toimittajaa koskeviin vastaanottajan liiketoimintapäätösten tuloksiin, kuten kilpailutuksiin, neuvotteluihin tai sopimuksiin. Mahdollisesti tarjottavien lahjojen on oltava arvoltaan hyvin vähäisiä. Toimittaja ei saa koskaan tarjota tai ottaa vastaan käteislahjoja tai käteistä vastaavia lahjoja.

Vieraanvaraisuutta, kuten sosiaalisia tapahtumia, aterioita tai viihdettä, voidaan tarjota, jos näiden tarkoitus on liiketoiminnallisesti perusteltu ja kustannukset pysyvät kohtuuden rajoissa. TEPC maksaa omien työntekijöidensä ja edustajiensa matkakulut.

Toimittajan on noudatettava reilua liiketoimintatapaa, mainontaa ja kilpailua koskevia standardeja. Toimittajan tulee kilpailla reilusti kaikkien sovellettavien kilpailulakien ja asetusten mukaisesti, ja sillä tulee olla säännöt ja menettelyt sen varmistamiseksi, että sen johto ja työntekijät eivät osallistu minkäänlaiseen kilpailua rajoittavaan toimintaan.

taan. Toimittaja ei saa syyllistyä eikä missään olosuhteissa osallistua yleisten tai erityisten kilpailuasetusten ja lakien rikkomuksiin, kuten laittomaan hinnoista sopimiseen, markkinoiden jakamiseen, tuotantotasojen tai asiakkaiden jakamiseen tai kilpailun näkökulmasta arkaluonteisen tiedon jakamiseen.

Toimittajan tulee välttää kaikkia tilanteita, joihin voi liittyä toimittajan ja TEPC:n välinen eturistiriita, kuten esimerkiksi työntekijöidemme kanssa tapahtuvaa vuorovaikutusta, joka voi aiheuttaa ristiriidan suhteessa työntekijöiden velvoitteeseen toimia TEPC:n eduksi. Eturistiriita syntyy, kun toimittajan edustaja pyrkii edistämään omaa tai ystävänsä tai sukulaisensa etua hyödyntäen asemaansa toimittajan edustajana. Toimittajan tulee ilmoittaa TEPC:lle mahdollisista tai todellisista eturistiriitatilanteista.

BOIKOTIT JA PAKOTTEET

Toimittajan on noudatettava TEPC:n kanssa toimimiseen liittyviä kauppapakotteita. TEPC välttää ostamista maista, joiden boikotoimisesta on laaja kansainvälinen konsensus tai joita vastaan YK on asettanut pakotteita. Vältämme myös sellaisten toimialojen tai yritysten kanssa toimimista, joiden boikotoimisesta on laaja konsensus tuotteiden, palvelujen tai yritysten kielteisten sosiaalisten, ympäristön-suojelullisten tai eettisten vaikutusten vuoksi. Toimittajan tulee noudattaa vastaavaa käytäntöä.

TIETOSUOJA JA TIETOTURVA

Toimittajan tulee toimia tietoja kerätessään, käyttäessään, säilyttäessään ja käsitellessään asianmukaisen huolellisesti, vastuullisesti ja sovellettavien lakien ja asetusten mukaisesti sekä toteuttaa asianmukaiset tietoturvaan liittyvät toimet. Toimittajan tulee varmistaa, että erityisesti yksityishenkilöitä koskevat luottamukselliset ja arkaluonteiset tiedot eivät pääse vuotamaan ja että toimittajan käyttämät IT-ohjelmistot ja mahdolliset tukisovellukset ovat hyvin suojattuja eivätkä aiheuta riskiä toimittajan omille sidosryhmille, TEPC:lle tai TEPC:n sidosryhmille. Toimittajalla on oltava riittävä valvonta- ja suojausmenettely kyberuhkien varalta.

SALASSAPITO JA BRÄNDIN SUOJELU

Toimittajan tulee pitää salassa haltuunsa saamansa luottamukselliset tiedot TEPC:n nykyisestä ja tulevasta liiketoiminnasta, henkilöstöstä, asiakkaista ja kumppaneista. Toimittaja ei saa luovuttaa TEPC:tä tai sen sidosryhmiä koskevaa luottamuksellista tietoa eikä käyttää sitä mihinkään muuhun kuin kanssamme sovittuun tarkoitukseen. Toimittajan on toteutettava asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimet sen varmistamiseksi, että kaikki henkilötietojen käsittely, joka sisältyy toimittajan ja TEPC:n väliseen sopimussuhteeseen, on sovellettavan tietosuojalainsäädännön mukaista. Toimittajan tulee varmistaa, että sen oma toiminta ei vaaranna TEPC:n yrityskuvaa, brändin arvoa tai mainetta, eikä toimittaja saa koskaan toimia tavalla, joka voi vahingoittaa TEPC:n kilpailukykyä. Toimittajan tulee myös perinteisissä kanavissa ja sosiaalisessa mediassa toimiesaan noudattaa näitä tietojen salassapitoa ja oikeellisuutta sekä brändimme suojelemista koskevia periaatteita.

JÄLJITETTÄVYYS JA AVOIMUUS

Toimittajan tulee antaa mahdollisimman tarkat, totuudenmukaiset, luotettavat ja täydelliset tiedot koko arvoketjun osalta kaikista TEPC:lle toimitettavista tuotteista ja palveluista. Kun toimittaja käyttää alihankkijoita, aliurakoitsijoita tai muita vastaavia kumppaneita toimittaessaan TEPC:lle tavaroita ja palveluja, kaikkien yhteyksien ja toimien on oltava täysin dokumentoituja ja jäljitettävissä. Toimittajan on hankittava TEPC:n suostumus ennen tuotannon tai sen osien ulkoistamista alihankkijalle. Toimittajan tulee mahdollisuuksien mukaan antaa tiedot kaikista toisen ja kolmannen tason toimittajistaan ja näiden tuotantopaikoista sekä ilmoittaa TEPC:lle näihin liittyvistä muutoksista viipymättä. Toimittajan tulee myös luovuttaa TEPC:lle avoimesti ja ennakoivasti kaikki olennaiset tiedot meille toimitetuista tuotteista tai tavaroista, kuten tuoteselosteet elintarvikkeiden ainesosista. Lisäksi toimittajan tulee varmistaa, että kaikki TEPC:lle toimitetut laskut, raportit ja muut tiedot ovat täsmällisiä, totuudenmukaisia, luotettavia ja täydellisiä.

SUOSITELTAVAT TOIMET

LIIKETOIMINNAN JATKUVUUS

Suosituksena on, että toimittaja arvioi riskit, jotka liittyvät sen oman toiminnan sekä koko arvoketjun toiminnan jatkuvuuteen. Toimittajalla tulisi olla suunnitelma kaikkien tärkeimpien liiketoiminnan jatkuvuuteen liittyvien riskien minimoimiseksi, ja sen tulisi harkita varautumista mahdollisiin globaaleihin riskeihin, kuten luonnonkatastrofeihin, pandemioihin, terrorismiin ja kyberhyökkäyksiin. Riskiarvioinnin pohjalta tulisi laatia tarkoituksenmukaiset käytännöt ja menettelyt, kuten esimerkiksi korjaus- ja valmiussuunnitelmat.

TOIMINTAOHJEEN TOIMEENPANO

PAKOLLISET VAATIMUKSET

HALLINTAJÄRJESTELMÄ

Suosituksena on, että toimittaja kehittää systemaattisen ja ennakoivan lähestymistavan vähintään tässä toimintaohjeessa kuvattujen pakollisten vaatimusten mutta mahdollisuuksien mukaan myös suositeltavien toimien toteuttamiselle omassa toiminnassaan ja arvoketjussaan. Tähän sisältyy vaatimusten täyttymisen seuranta omien toimittajien ja alihankkijoiden osalta, tämän toimintaohjeen vaatimusten täyttymisen säännöllinen ja järjestelmällinen arviointi sekä pyrkiminen jatkuvaan parantamiseen yhteiskunta-, ympäristö- ja työturvallisuusasioissa esimerkiksi kirjallisten suoritusavoitteiden ja toteutussuunnitelman avulla.

Toimittajan tulee varmistaa, että sen työntekijöillä ja muilla keskeisillä sidosryhmillä on asianmukainen osaaminen, koulutus ja resurssit, joiden turvin he pystyvät ratkaisemaan työhönsä ja tämän toimintaohjeen sisältöön liittyviä kysymyksiä esimerkiksi vaatimusten noudattamisen, työolojen, ympäristön, ihmisoikeuksien, eläinten hyvinvoinnin, hyvän hallintotavan tai eettisyyden osalta.

Keskustele TEPC:n yhteyshenkilön kanssa mahdollisista seikoista, joita et ymmärrä tai joiden yhteyttä omaan liike-toimintaasi et hahmota.

VIESTINTÄ JA AUDITOINNIT

Toimintaohjeen noudattamisen varmistamiseksi TEPC saattaa pyytää tietoja esimerkiksi toimittajan toiminnasta ja onnistumisesta ohjeessa käsiteltävien asioiden osalta. Toimittajan tulee näitä tietoja antaessaan noudattaa tietosuoja koskevia sovellettavia lakeja ja asetuksia. Tietojen tulee olla mahdollisimman täsmälliset, luotettavat, totuudenmukaiset ja täydelliset.

Pidätämme oikeuden vaatia sovellettavaa sertifikaattia todisteeksi vaatimusten noudattamisesta ja toimittajan tyydyttävästä toiminnasta, pyytää itsearviointia, tehdä tarkastuksen tai toimittajan tuotantotiloissa tapahtuvan auditoinnin tai palkata kolmannen osapuolen tekemään riippumattoman tarkastuksen tai auditoinnin puolestamme. Toimittajan tulee järjestää mahdollisuus toimintansa audi-

toinnille, jonka tekee TEPC:n edustaja tai nimetty kolmas osapuoli, ja tarjota siihen kohtuullista apua. Toimittajan on annettava auditoidulle pääsy olennaisiin asiakirjoihin ja muihin tietoihin. Tämän toimintaohjeen noudattamisen varmistamisen lisäksi auditointi voidaan tehdä myös muun muassa laadunvarmistussyistä, näihin kuitenkin rajoittumatta.

SÄÄNTÖJEN NOUDATTAMATTA JÄTTÄMINEN JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Toimittajan tulee aina pyrkiä toimimaan tässä toimintaohjeessa esitettyjen vaatimusten – ja mahdollisuuksien mukaan myös suositusten – mukaisesti hyvää arvostelukykä, huolellisuutta ja harkintaa noudattaen. Toimittajalla täytyy olla käytössä väärinkäytöksistä ilmoittamiseen tarkoitettuja järjestelmät, joiden kautta työntekijät voivat tehdä nimettömästi ja luottamuksellisesti ilmoituksen toimintaohjeen vastaisesta toiminnasta.

Toimittajan on välittömästi ilmoitettava tämän ohjeiston vastaisesta toiminnasta suoraan TEPC:n yhteyshenkilölle tai muulla TEPC:n nimeämällä tavalla. Toimittaja, sen työntekijät tai sidosryhmät sekä TEPC:n liikekumppanit ja muut sidosryhmät voivat ilmoittaa huolenaiheistaan luottamuksellisesti osoitteeseen sustainability@tepc.com.

Jos toimittaja ei täytä tämän toimintaohjeen pakollisia vaatimuksia, keskustelemme korjaavista toimenpiteistä avoimesti kyseisen toimittajan kanssa. Toimittajan tulee ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin sovitusti ja viipymättä, ilmoittaa niistä meille ja toimittaa riittävät dokumentoidut todisteet tehdyistä parannuksista.

Jos toimittaja ei halua tai voi kuuden (6) kuukauden kuluessa toteuttaa korjaavia toimenpiteitä, jotka katsomme tarpeellisiksi havaittujen puutteiden korjaamiseksi, tai jos toimittaja tai sen alihankkija on rikkonut tämän toimintaohjeen pakollisia vaatimuksia merkittävästi tai toistuvasti, TEPC:llä on oikeus peruuttaa toimittamattomat tilaukset, keskeyttää tulevat tilaukset ja/tai irtisanoa liikekumppanuus ja kaikki sopimukset toimittajan kanssa. Irtisanominen tulee voimaan kirjallisessa irtisanomisilmoituksessa mainittuna ajankohtana.

NÄIN PÄÄSET ALKUUN: VINKKEJÄ OHJEEN NOUDATTAMISEEN

- Sitoutukaa yrityksenä noudattamaan toimintaohjetta, yrityksen ylin johto mukaan lukien.
- Perehdy itse ja perehdytä työntekijäsi ja omat toimittajasi toimintaohjeeseen järjestämällä koulutusta tai tiedotustilaisuuksia ja/tai laatimalla toimintaohjetta koskevat kirjalliset ohjeet.
- Vertaa yrityksesi nykyisiä käytäntöjä toimintaohjeeseen varmistaaksesi, ettei toimintaasi liity riskiä toimintaohjeen vastaisesta toiminnasta, ota käyttöön asianmukaiset sisäiset tarkastukset ja tunnista parannuskohteet.
- Nimeä toimintaohjeesta vastaavat henkilöt, joiden vastuulla on toimintaohjeen mukaisten käytäntöjen jalkauttaminen liiketoimintaan sekä toimintaohjeen mukaisten toimenpiteiden kehittäminen.

TEHDÄÄN YHDESSÄ

Odotamme, että toimittajamme toimivat avoimesti ja käyvät kanssamme avointa vuoropuhelua toiminnassaan ilmenevistä haasteista. Näin ongelmat voidaan ratkaista ja toimintaa parantaa yhteistyössä. Yhdessä voimme saavuttaa parhaat tulokset ja pyrkiä luomaan vastuullisia sekä toimivampia arvoketjuja.

Tarjoamme toimittajillemme kaiken mahdollisen tuen ja ohjauksen tämän toimintaohjeen toteuttamisessa ja toiminnan jatkuvassa parantamisessa. Arvioimme ja tarvittaessa parannamme jatkuvasti myös omia käytäntöjämme ja hankintakäytäntöjämme, jotta voimme tehdä tämän ohjeen noudattamisen toimittajille mahdollisimman helpoksi.

Toimintaohjetta voidaan aika ajoin päivittää. Uusin versio on saatavissa osoitteesta www.tepc.com, omalta TEPC-yhteyshenkilöltä tai muulla TEPC:n nimeämällä tavalla. Päivitetty versio toimitetaan nykyisille suorille toimittajille myös sähköisesti.

Lisätietoja saa osoitteesta sustainability@tepc.com tai omalta TEPC-yhteyshenkilöltä. Otamme mielellämme vastaan myös palautetta.

